

خواص فیزیکوشیمیایی برنج رقم فجر بعد از فرآیند پاربوبیلینگ

میثم نقوی مرمتی^۱، دکتر اصلاح عزیزی^۲، مهندس محمد تقی کربلایی^۳، دکتر سید مهدی سیدین اردبیلی^۴

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی- واحد علوم و تحقیقات تهران، ۲- استادیار پژوهشی موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی کرج، ۳- عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات برنج کشور معاونت مازندران، ۴- استادیار گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات.

چکیده:

هدف اصلی از پاربوبیلینگ کاهش درصد شکستگی برنج است و در طول عملیات باید تغییرات نامطلوب در برنج کاهش یابد. در این تکنیک ابتدا شلتوك از رقم فجر انتخاب و در سه دمای ۴۵°C، ۴۰°C و ۳۰°C به ترتیب به مدت ۶، ۱۵ و ۱۵ ساعت تا رطوبت ۴۰ درصد خیسانده می‌شود و سپس در مرحله بخاردهی از دو روش بخاردهی تحت فشار و بخاردهی تحت فشار اتمسفر استفاده می‌شود. در روش اول بعد از خروج هوا فشار بخار را به 1 kg/cm^2 رسانده که در دو زمان ۳ و ۵ دقیقه انجام می‌شود و در روش دوم از سه زمان ۱۰، ۵ و ۱۵ دقیقه استفاده می‌شود تا شلتوك‌ها تا رطوبت ۷ درصد در دمای محیط خشک شوند. سختی برنج در بهترین تیمار یافته سنجی ۳۳/۱۹ نیوتن است، درصد برنج ترک دار در بهترین تیمار به ۱۵/۱۴ درصد کاهش یافته، ظرفیت حفظ رطوبت در همه تیمارها کاهش یافته و وزن هزار دانه شلتوك و برنج سفید نیز افزایش یافت. استفاده از این تکنیک برای بسیار مهم است زیرا درصد شکستگی در ایران بین ۲۰-۳۰ درصد است که دلایل فراوانی دارد و زیان‌های اقتصادی زیادی را متوجه کشاورزان می‌کند و تنها راه مطمئن و آزمایش شده جهت کاهش آن، تکنیک پاربوبیلینگ می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: پاربوبیلینگ، وزن هزار دانه برنج، ظرفیت حفظ رطوبت، درصد شلتوك ترک دار